

Kist van bamboe en rouwstoet per bus

ACHTERGROND GROENE UITVAART

● Financieel adviseur uit Veenoord start duurzame uitvaartonderneming

Door Chantal Bakker

Emmen "Het is een snelle wereld. Maar als we het over de uitvaart hebben, lijkt het soms of de tijd heeft stilgestaan." Peter Vermeer (35) uit Veenoord leeft sinds kort van de dood. Oktober vorig jaar gooide de voormalig financieel adviseur het roer om en begon hij een eigen uitvaartonderneming; Vermeer Uitvaartzorg. "Bijzonder is het intieme contact dat je met mensen hebt op een kwetsbaar moment in hun leven."

Vermeer drijft vanuit huis een eenmansbedrijf dat als enige in Zuidoost-Drenthe Fair Trade kisten van bijvoorbeeld bananenblad of wilde ananas aanbiedt. Een duurzame uitvaart; de Drent heeft zich er flink in verdiept. Hoopt zich met deze kennis te onderscheiden van andere uitvaartondernemingen. De ins en outs van een 'groene' uitvaart.

De rouwkaart

Een duurzame uitvaart begint met een 'eerlijke' rouwkaart, gemaakt van bijvoorbeeld ongebleekt (chloorarm) of kringlooppapier. Een kaart van FSC-papier is ook een optie. Dit papier is gemaakt van bomen die groeien in een duurzaam bos waar nooit meer hout wordt geoogst dan er daarna bij groeit. Meer dan 40 procent van het totale areaal bos voldoet in ons land aan deze eisen. Vermeer heeft het zelf nog niet meegeemaakt maar wel gehoord dat sommige mensen voor een digitale rouwkaart kiezen. "Vaak zijn dit mensen die heel milieubewust hebben geleefd en het ook zo willen afsluiten. Die willen de uitvaart zo groen als maar kan."

Opbaren

Thuis kan een overledene worden opgebaard door een koeling onder een kist of bed te plaatsen. Maar uit onderzoek blijkt volgens Vermeer dat koeling bij thuisopbaring drie keer zoveel energie kost als opbaring in het mortuarium. "Ter relativering: de kosten zijn dan vergelijkbaar met wat een wasmachine of vrieskist in een maand verbruikt." Over de vraag of koeling überhaupt nodig is, zijn de meningen verdeeld. Opbaring op een natuurlijke wijze kan ook. Bijvoorbeeld door te kiezen voor koeling met graszoden. "Verse zoden worden onder kist of bed gelegd en onttrekken op natuurlijke wijze warmte aan de omgeving."

De kist

Een kist, gemaakt van bamboe. Of van bananenblad, wilgentee of wilde ananas. Er bestaan tig Fair Trade manden. De uitvaartmanden zijn gemaakt van gewassen die niet worden bedreigd en zichzelf na de oogst meteen herstellen. Neem de wilde ananas; een onkruid in de tropen. De kisten worden gemaakt in China en Indonesië en per schip hierheen vervoerd. "Een grote kist bevat twee of drie kleinere kisten en urnen. Zo spaar je ruimte, waardoor de CO² uitstoot per kist erg laag ligt." Het interieur is van watervast papier en natuurlijk katoen voorzien. "Wie toch een houten kist wil; er bestaan kisten van FSC-gecertificeerd populierenhout. Bomen van Nederlandse bodem die op een nabij gelegen locatie worden gezaagd en in de buitenlucht worden gedroogd, waardoor transport- en energiekosten laag zijn. Maar de meest milieuvriendelijke optie is geen kist. U kunt bijvoorbeeld ook begraven worden in een wade of zelfs in uw eigen dekbed."

De bloemen

Het telen van bloemen kost veel energie en vaak wordt gebruikgemaakt van chemische bestrijdingsmiddelen, aldus Vermeer. Alternatief: "Er zijn bloemen met een 'groen' label. Bijvoorbeeld met een EKO-keurmerk, dat garandeert dat er geen kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt tijdens het telen. In plaats daarvan doen biologische bestrijdingsmiddelen zoals lieveheersbeestjes en roofmijt het werk. Ook zijn er bloemen met een milieukeur. Kunstmest en bestrijdingsmiddelen worden met mate gebruikt. En tijdens de teelt wordt zuinig omgesprongen met water en energie." Andere optie: neem bloemen uit de tuin, mits geen chemische bestrijdingsmiddelen zijn gebruikt. "Of vraag gasten één bloem mee te nemen."

Rouwstoet

Volgens Vermeer is vervoer vaak het meest milieubelastende onderdeel van de uitvaart. Nabestaanden komen met de auto naar de afscheidsplichtigheid en moeten soms naar een andere locatie voor de begrafenis / crematie én de condoleance. "Uit milieuoogpunt is het daarom beter te kiezen voor één locatie of locaties op loopafstand." Voor het vervoer van de overledene naar zijn laatste rustplaats wordt doorgaans gebruikgemaakt van de traditionele rouwauto, gevolgd door een stoet auto's. "Een alternatief is de rouwbus, die de overledene en nabestaanden vervoert", zegt Vermeer. "Ook vervoer van de kist met een loopkoets, waar de stoet achteraan loopt, is mogelijk."

De begraafplaats

Een laatste rustplaats met eeuwig grafrecht en mid-

den in de natuur. Het kan. Bijvoorbeeld op natuurbegraafplaats Hilig Meer, tussen Eext en Rolde. Sommige graven gaan onzichtbaar op in het landschap. Andere worden gemarkeerd door een kei, boom, stronk of een schijf van een boomstam waarin de naam van een overledene kan worden vereeuwigd. Naast groen is een begraafplaats in de natuur ook relatief goedkoop. Geen duur monument maar een natuurlijk gedenkteken, geen onderhoud en een eeuwig graf. Nog een duurzame herinnering: laat een boom kweken op vruchtbare bestanddelen van as van de overledene. Deze kan na een tijdje geplant worden op een plek naar keuze, bijvoorbeeld op Nationaal Park Dwingelderveld, tussen Dwingeloo, Ruinen en Pesse.

De condoleance

Een condoleance waar Fair Trade koffie en biologische cake of gebak worden geserveerd. Prima mogelijk, zegt Vermeer. "Maar dan betaal je vaak wel de hoofdprijs. Tenzij je de condoleance thuis organiseert of in een buurthuis. Dan kun je de koffietafel zo biologisch maken als je wilt, zonder dat de kosten waarschijnlijk de pan uit rijzen."

Begraven versus cremeren

Rest de vraag; is begraven goedkoper dan cremeren? Nee, zegt Vermeer. "Uit onderzoek naar de milieuaspecten van de uitvaart blijkt dat begraven en cremeren ongeveer even belastend zijn voor het milieu." Naast een groene uitvaart doet Vermeer ook 'gewone' uitvaarten.

Meer informatie: www.vermeeruitvaartzorg.nl.

▲ Peter Vermeer weet alles over een groene, duurzame uitvaart. Foto: Henk Benting

”
Kweek een boom op as overledene

(Dagblad van het Noorden, 9 april 2013)

vermeer
— uitvaartzorg —